

FLITSBERICHT

VVKSO
2010-03-31

Voorontwerp van Onderwijsdecreet XX bepalingen voor het gewoon secundair onderwijs stand van zaken 31 maart 2010

Op 23 maart heeft de overheid de onderhandelingen met de onderwijскоepels en de vakorganisaties over het voorontwerp van Onderwijsdecreet XX afgerond. Hierbij bezorgen we u een overzicht van de bepalingen die het gewoon secundair onderwijs aanbelangen, volgens de laatste stand van zaken.

De veranderingen tegenover de versie van einde februari zijn met een kantlijn gemarkeerd. Tenzij anders vermeld, is de **ingangsdatum 1 september 2010**.

Na goedkeuring door de Vlaamse regering zal dit ontwerp worden ingediend bij het Vlaams parlement, waar het nog kan worden gewijzigd alvorens het wordt aangenomen door de plenaire vergadering.

Op dit voorontwerp heeft het VSKO een protocol van akkoord gegeven, behalve voor het artikel betreffende de mogelijkheid om leerlingen vrij te stellen van vakken waarvoor ze het voorgaande schooljaar geslaagd waren (zie punt 3 van ons overzicht). Deze mogelijkheid haalt het principe van het slagen *voor het geheel van de vorming* onderuit, en doet de vrees ontstaan dat er (opnieuw) sterk wordt geredeneerd in termen van vakken. De kans is ook groot dat de scholen onder druk zullen worden gezet en tegen elkaar zullen worden uitgespeeld.

Een aantal maatregelen die het VSKO of andere geledingen hadden voorgesteld, zijn momenteel nog niet opgenomen in het voorontwerp, maar kunnen in de loop van de parlementaire behandeling worden ingevoegd bij wijze van amendement. We beperken het overzicht hieronder echter tot de bepalingen die nu reeds in het ontwerp zijn opgenomen.

1 Vierde graad bso

1.1 Omzetting vierde graad bso (art. III.1 en III.2)

Momenteel kent het secundair onderwijs nog een vierde graad, met name in de opties Modevormgeving en Plastische kunsten, beide bestaande uit twee leerjaren. Uiterlijk vanaf 2012-2013 moeten deze opties progressief worden omgezet: naar keuze van de inrichtende macht ofwel naar een specialisatiejaar in de derde graad bso en een optie binnen Se-n-Se (tso of kso), ofwel naar twee afzonderlijke specialisatiejaren in de derde graad bso.

In 2012-2013 kan binnen de vierde graad bso enkel nog het tweede leerjaar worden georganiseerd; in 2013-2014 moet de omzetting voltooid zijn, en kan geen enkel leerjaar meer worden georganiseerd in de vierde graad bso.

1.2 Correctie studiebekrachtiging in de vierde graad (art. III.9)

Aan leerlingen die houder zijn van het getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs en die het 2de leerjaar van de derde graad bso én het **1ste leerjaar** van de vierde graad bso met vrucht volbracht hebben, kan het diploma van secundair onderwijs uitgereikt worden. Bij de invoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende "Het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepssecundair onderwijs" was deze bestaande regeling foutief weggefallen. Die fout wordt nu hersteld.

Omdat dit artikel een rechtzetting betreft, gaat het retroactief op 1 september 2009 in.

2 Mogelijkheid tot tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers (art. III.3)

Een inrichtende macht kan op basis van specifieke onderwijskundige of organisatorische argumenten beslissen om een tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers (OKAN-leerlingen) te organiseren. Een studiebekrachtiging vindt plaats naar analogie met de studiebekrachtiging in een leerjaar van de eerste graad, gekozen in functie van de leerling. Voor een tweede onthaaljaar wordt geen extra financiering of subsidiëring verleend.

Deze mogelijkheid geldt voorlopig enkel voor het schooljaar 2010-2011. In de loop van dat schooljaar vindt er een evaluatie plaats.

3 Afwijking van het begrip "regelmatige leerling" (art. III.4)

Een inrichtende macht kan op grond van specifieke onderwijskundige of organisatorische argumenten en met het oog op individuele leertrajecten beslissen om voor een leerling of leerlingengroep af te wijken van de voorwaarde om het geheel van de vorming van het betrokken leerjaar werkelijk en regelmatig te volgen.

De volgende mogelijkheden worden gecreëerd:

- het individueel vrijstellen van het volgen van bepaalde onderdelen van de vorming van een bepaald structuuronderdeel, al dan niet overgezet, op voorwaarde dat de leerling al geslaagd is voor diezelfde onderdelen binnen het secundair onderwijs én dat de toelatingsklassenraad een gunstige beslissing heeft genomen na kennisname van het advies van de delibererende klassenraad van het voorafgaand schooljaar. In deze gevallen dient de toelatingsklassenraad uit *alle* leden van het onderwijzend personeel van het bewuste structuuronderdeel te bestaan.

De lessentabel van de leerling moet hoe dan ook minstens 28 wekelijkse lestijden omvatten. Vrijgekomen uren worden besteed aan een door de toelatingsklassenraad samengesteld individueel lesprogramma;
- het individueel vrijstellen van het volgen van bepaalde onderdelen van een Se-n-Se-opleiding op voorwaarde dat de toelatingsklassenraad een gunstige beslissing heeft genomen op basis van elders verworven competenties en kwalificaties. De lessentabel moet hoe dan ook minstens 28 wekelijkse lestijden omvatten;
- het spreiden van een Se-n-Se-opleiding over het dubbele van de gebruikelijke studieduur. In dat geval wordt de leerling slechts voor de helft verrekend i.f.v. omkaderings- en werkingsmiddelen en van rationalisatienormen.

4 Deeltijds bso

4.1 Engagementsverklaring ook in centrumreglement (art. III.7 en III.24)

De engagementsverklaring geldt voor het volledige leerplichtonderwijs. Naast het schoolreglement dient dus ook het centrumreglement vanaf het schooljaar 2010-2011 een engagementsverklaring te bevatten waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over oudercontact, regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal. In de wetgeving was tot op heden echter enkel sprake van het schoolreglement.

Deze aanpassing gaat in op 1 september 2009. De correctie is retroactief omdat inschrijvingen voor het schooljaar 2010-2011 ook in het deeltijds bso in principe al op 1 september 2009 kunnen starten.

4.2 Screening opleidingsaanbod deeltijds bso (art.III.20)

Dit artikel wil afstemming creëren tussen enerzijds een aantal ontwikkelingen zoals de modularisering, de implementatie van het decreet over de Vlaamse kwalificatiestructuur en de ontwikkeling van competentieprofielen en anderzijds de timing van de lopende screening van het opleidingsaanbod in het deeltijds beroepsonderwijs en de leertijd.

De kalender van die screening wordt na goedkeuring van Onderwijsdecreet XX gespreid over de periode tot 1 september 2015 (i.p.v. tot 2012) om de werkzaamheden inzake screening, competentiebepaling en modularisering te laten sporen met bovenstaande ontwikkelingen.

4.3 Coördinator in aangehechte centra voor deeltijds bso (art. III.25)

In de tekst van het decreet Leren en werken was ten onrechte nog de bepaling blijven staan dat een aangehecht centrum voor deeltijds bso rechtstreeks een betrekking in het ambt van coördinator toegekend krijgt. Deze maatregel overlapt met de globale puntenenveloppe waarbinnen elk aangehecht centrum voor deeltijds bso 120 punten genereert, precies om een betrekking in dat ambt te kunnen oprichten.

Deze vergissing wordt gecorrigeerd vanaf 1 september 2009 (d.w.z. met terugwerkende kracht), maar leidt in de praktijk niet tot een wijziging.

5 Programmaties in Se-n-Se (art. III.10, III.11 en III.13)

Om vast te stellen of een bepaald structuuronderdeel in een van de voorgaande twee schooljaren was georganiseerd (en dus niet opnieuw geprogrammeerd hoeft te worden), is de referentiedatum 1 oktober.

Hieraan wordt toegevoegd dat voor Se-n-Se, dat immers ook op 1 februari van start kan gaan, de datum 1 oktober of 1 maart van de twee voorafgaande schooljaren wordt vooropgesteld.

In de gewone programmatieprocedure moet een niet-georganiseerde specifieke Se-n-Se-optie uiterlijk op 30 november worden aangevraagd bij de Vlaamse regering voor een optie die van start gaat op 1 september nadien, en uiterlijk op 30 juni voor een opleiding die van start gaat op 1 februari nadien. De Vlaamse regering moet dan een beslissing nemen binnen de twee maanden, schoolvakanties niet meegerekend.

Let wel: deze maatregelen kunnen pas van toepassing worden wanneer de programmatiestop is opgeheven die wordt ingevoerd vanaf 2010-2011: zie hiervoor de Mededeling "Aanvragen en mededelingen voor programmatie, rationalisatie, herstructurering, overheveling. Schooljaar 2010-'11", M-VVKSO-2009-011 zoals gewijzigd.

6 Bijzondere financiële ondersteuningsmaatregelen voor technische en beroepsgerichte opleidingen (art. III.17 tot III.18)

Decretaal wordt voorzien in de mogelijkheid om instellingen met technische of beroepsgerichte opleidingen bijzondere financiële ondersteuning te verlenen. Deze mogelijkheid kan pas worden toegepast vanaf de datum die zal beslist worden door de Vlaamse regering. Gezien de budgettaire toestand zal dit echter niet in 2010 zijn.

Het gaat om

- Extra middelen die bestemd zijn voor investeringen in didactische uitrusting (aankoop ofwel beveiliging van reeds aanwezige uitrusting). Hiervoor moet de instelling een investeringsplan opstellen dat wordt beoordeeld door een paritair samengestelde commissie.
- Bijkomende financiering voor instellingen die opleidingen geven die leiden tot de invulling van knelpuntberoepen, waarmee de kost voor de leerlingen in deze opleidingen wordt verminderd. Om welke opleidingen het zal gaan, zal later worden bepaald door de Vlaamse regering.

7 Afstemming tussen (voltijds of deeltijds) onderwijs en beroepskwalificaties (art.III.21, III.22, III.26 en III.27)

Deze artikelen regelen de mogelijkheid om de op beroepskwalificaties gerichte vorming in het onderwijs te bepalen indien er geen erkende kwalificaties bestaan die door de SERV werden ontwikkeld. Zolang er geen erkende beroepskwalificatie bestaat, kunnen de opleidingsprofielen gebaseerd worden op criteria die door de regering worden vastgelegd. De regering moet hierbij wel rekening houden met bestaande regelgeving en moet gebruik maken van descriptorelementen uit het kwalificatieraamwerk.

Met deze aanpassingen van de regelgeving wordt de garantie geboden dat ook bij het ontbreken van erkende beroepskwalificaties een erkende onderwijskwalificatie kan worden verworven.

8 Rechtspositie van het personeel

8.1 Taalvereisten gesubsidieerd personeel (art. VII.5 tot III.6)

Een personeelslid voldoet in elk geval aan de taalvereisten voor de onderwijstaal als zijn aanwerving steunt op een bekwaamheidsbewijs dat behaald is *in de onderwijstaal* aan een onderwijsinstelling die door de Vlaamse gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd is, of op een ander bekwaamheidsbewijs dat behaald is in de onderwijstaal. Voor het bewijzen van de taalkennis op andere gronden brengt OD XX enkele minder ingrijpende wijzigingen aan.

Personeelsleden die niet de vereiste taalkennis bezitten en werden aangesteld op grond van een taalafwijking, komen niet in aanmerking voor vaste benoeming of voor tijdelijke aanstelling voor doorlopende duur.

8.2 Vacantverklaring van wervingsambten (art. VII.6quater)

De inrichtende macht moet de vacante betrekkingen voortaan (d.w.z. vanaf 2010-2011) meedelen aan de (lees: alle) personeelsleden van de scholengemeenschap, dus niet meer enkel aan de personeelsleden die de voorwaarden voor vaste benoeming vervullen. Indien de instelling niet tot een scholengemeenschap behoort, dan deelt de inrichtende macht de vacante betrekkingen mee aan de (= alle) personeelsleden van haar instellingen. Hierbij vermeldt de inrichtende macht ook de voorwaarden om in aanmerking te komen voor vaste benoeming, evenals de vorm en termijn voor de kandidaatstelling.

Naast bedoelde mededeling moet de inrichtende macht het bericht ook openbaar maken.

8.3 Betrekking van een langdurig afwezige directeur (art. VII.7)

Reeds met ingang van 2009-2010 werd het onder bepaalde voorwaarden mogelijk dat de inrichtende macht de betrekking van een directeur als vacant beschouwt na minimaal drie opeenvolgende volledige schooljaren afwezigheid omwille van bepaalde verlofstelsels: voor nadere bijzonderheden verwijzen we naar punt 6 van de Mededeling "Tijdelijke aanstelling en benoeming in selectie- en bevorderingsambten", M-VVKSO-2003-106.

Aan de bestaande modaliteiten wordt nu toegevoegd dat de vereiste periode van drie opeenvolgende schooljaren ononderbroken voltijdse afwezigheid pas begint te lopen vanaf de voor kennisgeving ondertekende mededeling door de inrichtende macht dat zij de betrekking als vacant zal beschouwen. Deze mededeling kan zowel gebeuren vóór de eerste aanvraag van een verlofstelsel als voor de aanvraag van een verlenging ervan.

Voor de directeurs die reeds op 1 september 2009 gedurende een of meer volledige schooljaren voltijds afwezig waren en ook nadien ononderbroken afwezig blijven, geldt een overgangsregeling: hun betrekking kan enkel *met hun akkoord* als vacant beschouwd worden vanaf 1 september 2010, resp. 1 september 2011. Indien op 1 september 2012 afwezig zijn of blijven, kan de inrichtende macht gebruik maken van de organieke regeling, d.w.z. dat ze de betrekking als vacant kan beschouwen na een termijn van drie schooljaren te rekenen vanaf de voor *kennisgeving* ondertekende mededeling, zelfs zonder het akkoord van de betrokkene.

9 Experimentele aanmeldingsperiodes met één schooljaar verlengd (art. VIII.8)

De periode van experimentele aanmeldingsprocedures wordt met één schooljaar verlengd om toe te laten de conclusies uit de evaluatie van de twee oorspronkelijk voorziene schooljaren (2008-2009 en 2009-2010) om te zetten in de nodige decretale maatregelen.

10 Begeleidingsdiensten (art. VII.9 en VII.10)

De regeling betreffende reffectatie en wedertewerkstelling wordt ook toepasbaar gemaakt op de vastbenoemde personeelsleden van de inspectie en de begeleidingsdiensten.

Aangezien deze diensten slechts een deel van hun kader vast kunnen benoemen, zullen deze personeelsleden in de regel niet worden getroffen door een "gewone" terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking. Door ze nu op te nemen in de reffectatieregeling wordt voor hen echter ook de mogelijkheid gecreëerd tot wedertewerkstelling in geval zij ter beschikking worden gesteld om medische redenen (bv. ingevolge een uitspraak van de Pensioencommissie van Medex).

11 Opheffing vervolmakingsjaar tweede graad bso

(art. III.5, III.12 en III.14 tot 16)

De regelgeving kent momenteel nog een 3de leerjaar van de tweede graad bso, vervolmakingsjaar genoemd. Dit structuuronderdeel stamt nog uit de periode vóór de verlenging van de leerplicht tot 18 jaar, maar wordt momenteel nergens meer aangeboden. Het wordt nu ook in de wetgeving definitief opgeheven.

12 Beheer van werkingstoelagen

(art. III.O/3)

Tot nu toe waren de inrichtende machten verplicht om de werkingstoelagen voor het secundair onderwijs te plaatsen op een zicht- of termijnrekening of een depositoboekje bij een private of openbare kredietinstelling. Deze verplichting was reeds opgeheven voor het basisonderwijs, en verdwijnt nu ook voor het secundair onderwijs. Dit biedt de inrichtende machten de mogelijkheid om voor meer actuele financiële producten te kiezen bij het beheren van hun toelagen. Uiteraard moeten niet enkel de belegde toelagen, maar ook alle opbrengsten ervan voor onderwijs worden aangewend.

13 Spreiden van een module in de HBO5-opleiding Verpleegkunde

(art. III.8bis)

Een onderwijsinstelling kan de door de Vlaamse Regering vastgestelde duurtijd van een module van de opleiding Verpleegkunde verdubbelen om aan de specifieke opleidingsbehoeften van een bepaalde doelgroep tegemoet te komen. In voorkomend geval komen de cursisten niet meer in aanmerking op de tellingsdata die buiten de gebruikelijke duurtijd vallen.

Op deze manier wil de overheid de instroom in de opleiding tot het knelpuntberoep bevorderen. De school is vrij om dergelijk project al dan niet op te starten en om de doelgroep aan te duiden.

14 Aanwending extra uren-leraar voor de scholengemeenschappen

(art. III.16/1)

De 20 000 uren-leraar die jaarlijks onder alle scholengemeenschappen worden verdeeld, mochten tot nu toe worden aangewend om het aantal plage-uren te reduceren en om klassenraad, klassendirectie, splitsing van klassen en leerlingenbegeleiding aan te rekenen op het pakket uren-leraar. Aan deze laatste mogelijkheden worden nu toegevoegd: lerarenondersteuning en stagebegeleiding.

Deze laatste twee doeleinden waren overbodig geworden bij de invoering van de mentor-uren. Maar aangezien deze laatste middelen vanaf 2010-2011 worden ontnomen door de besparingsmaatregelen, mogen de extra uren-leraar opnieuw worden aangewend voor lerarenondersteuning en stagebegeleiding.

15 Globale puntenenveloppe

(art. III.16/2 tot 16/7)

Bij de berekening van het aantal punten dat een instelling genereert binnen de globale puntenenveloppe is een van de parameters het aantal voltijdse betrekkingen in uren PV. Deze uren worden berekend op 1 februari van het voorafgaande schooljaar, en dus niet meer "op de gebruikelijke teldatum". Se-n-Se en HBO5 Verpleegkunde kennen immers andere tellingsdata (bv. in functie van rationalisatienormen en werkingstoelagen). Maar ook voor deze structuuronderdelen wordt het aantal uren PV voortaan dus berekend volgens de toestand van 1 februari.

In de wetgeving wordt nu geëxpliciteerd dat de voltijdse betrekkingen PV ook in HBO5 Verpleegkunde in aanmerking worden genomen, en dat ook in die instellingen één betrekking in het ambt van technisch adviseur-coördinator kan worden opgericht.

Beide correcties gaan met terugwerkende kracht in op 1 september 2009.
